

ARBEIDSDEPARTEMENTET

Ny uføreordning i offentlig sektor

Pensjonsforum 18. oktober 2013

Roar Bergan

Prop. 202 L

(2012–2013)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i lov om Statens pensjonskasse
og enkelte andre lover
(ny uførepensjonsordning)

Disposisjon

1. Bakgrunn – hvorfor uføreordningen må endres
2. Nye beregningsregler for uførepensjon i OfTP
3. Barnetillegg
4. Forsikringsordning?
5. Andre forslag

1. Bakgrunn:

Stortinget har vedtatt

- Ny uføreordning i folketrygden

- Nye skatteregler for uføreytelser

Folketrygden: Nytt beregningsprinsipp

Dagens regler:

- *Uførepensjonen* kan avhenge av inntekt gjennom hele livet
- Lav skatt på *uførepensjon*

Nye regler:

- *Uføretrygden* beregnes ut fra inntekten du har når du blir ufør
- *Uføretrygden* skal skattlegges som lønn

Uføretrygden blir frikoblet fra pensjonssystemet

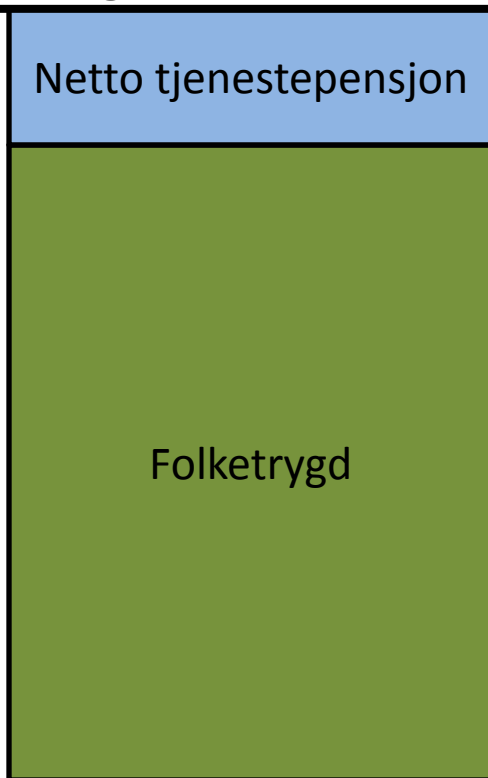
Uførepensjonen i OfTP må endres

Dagens uførepensjon i OfTP
beregnes som en alderspensjon

Bruttoordning: Tjenestepensjonen
blir samordnet med folketrygden

Ny folketrygd og nye skatteregler

Bruttogaranti

Brutto uførepensjon

Ny folketrygd og nye skatteregler:

Før skatt:

- Bruttoordningen ville kutte OfTP når folketrygden øker

Økt skatt:

- Redusert kjøpekraft

⇒ *Uføreordningen i OfTP må reformeres*

Prop. 130 L (2010–2011)

- «Offentlig ansattes uføretrygd skal økes så mye at skatteomleggingen **ikke fører til redusert kjøpekraft**»
- «Regjeringen vil invitere organisasjonene til en **prosess** om utformingen av uføreytelsen i de offentlige ordningene»
- «Utgangspunktet for tilpasningen bør ... være at uføreytelsen fra tjenstepensjonsordningen utformes som et **direkte tillegg** til uføretrygden fra folketrygden»

2. Uførepensjon: Nye beregningsregler

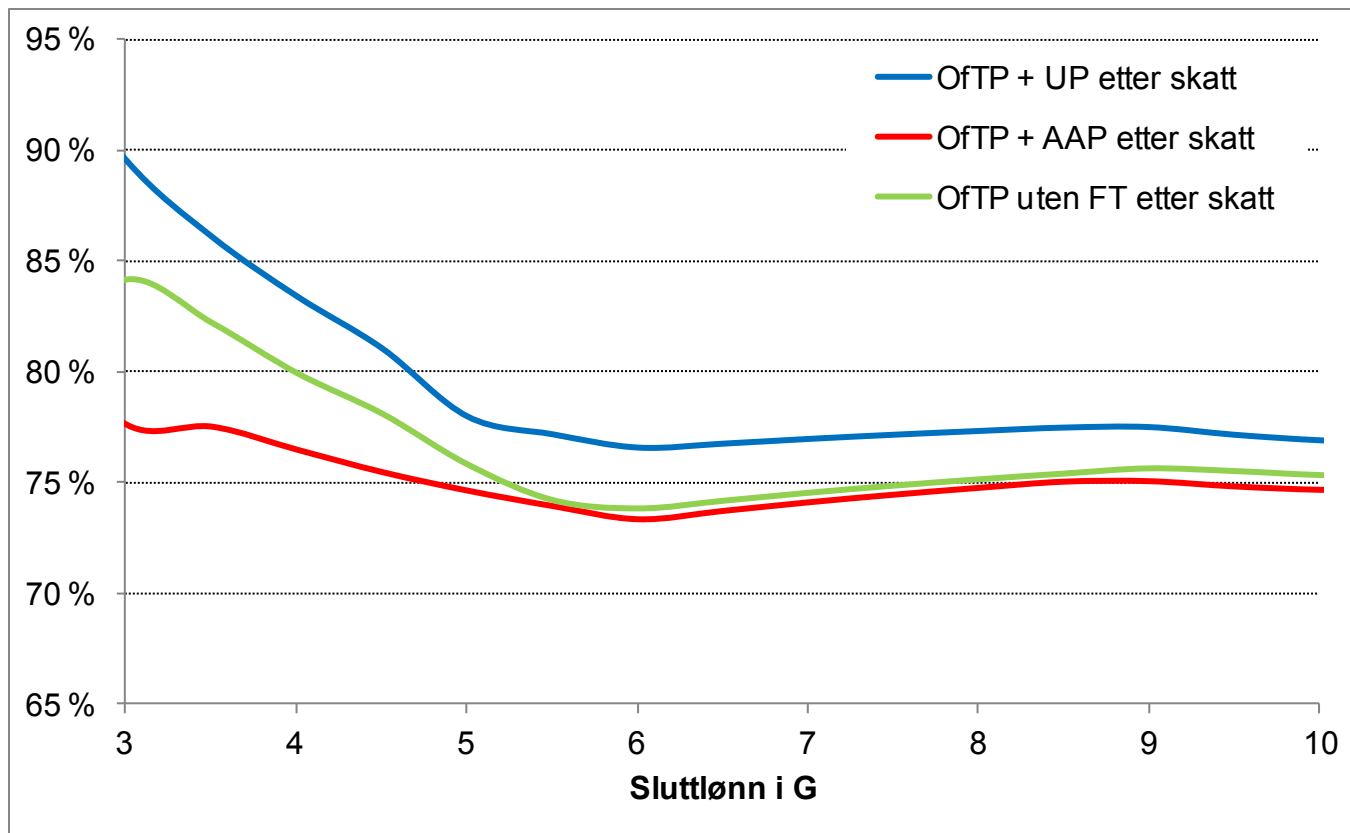
- Forslag sendt på høring før sommeren
- Bred enighet om nettoordning 😊
- Stor uenighet om nivå og profil 😞
 - «Opprettholde kjøpekraften»
 - «For høye kompensasjonsgrader»
 - «Begrense samlet ytelse»

Komplikasjon: Tre ulike grupper

- Uførepensjon skal gis til personer
 - Med uføretrygd fra folketrygden
 - Med arbeidsavklaringspenger fra folketrygden
 - Uten noen ytelse fra folketrygden
- De tre gruppene har i dag lik bruttopensjon, men
 - Ulik samlet ytelse før skatt pga. samordning
 - Ulike skatteregler
- Enklest med felles regler i framtida

Kompensasjonsgrader etter skatt

*Dagens utføreordning i OfTP. Teoretiske kompensasjonsgrader etter skatt.
Jevn inntekt, heltid, full opptjening*

66 % før skatt – samordningsfordeler og skatt gir ulik ytelse etter skatt

Utformingen av en nettomodell

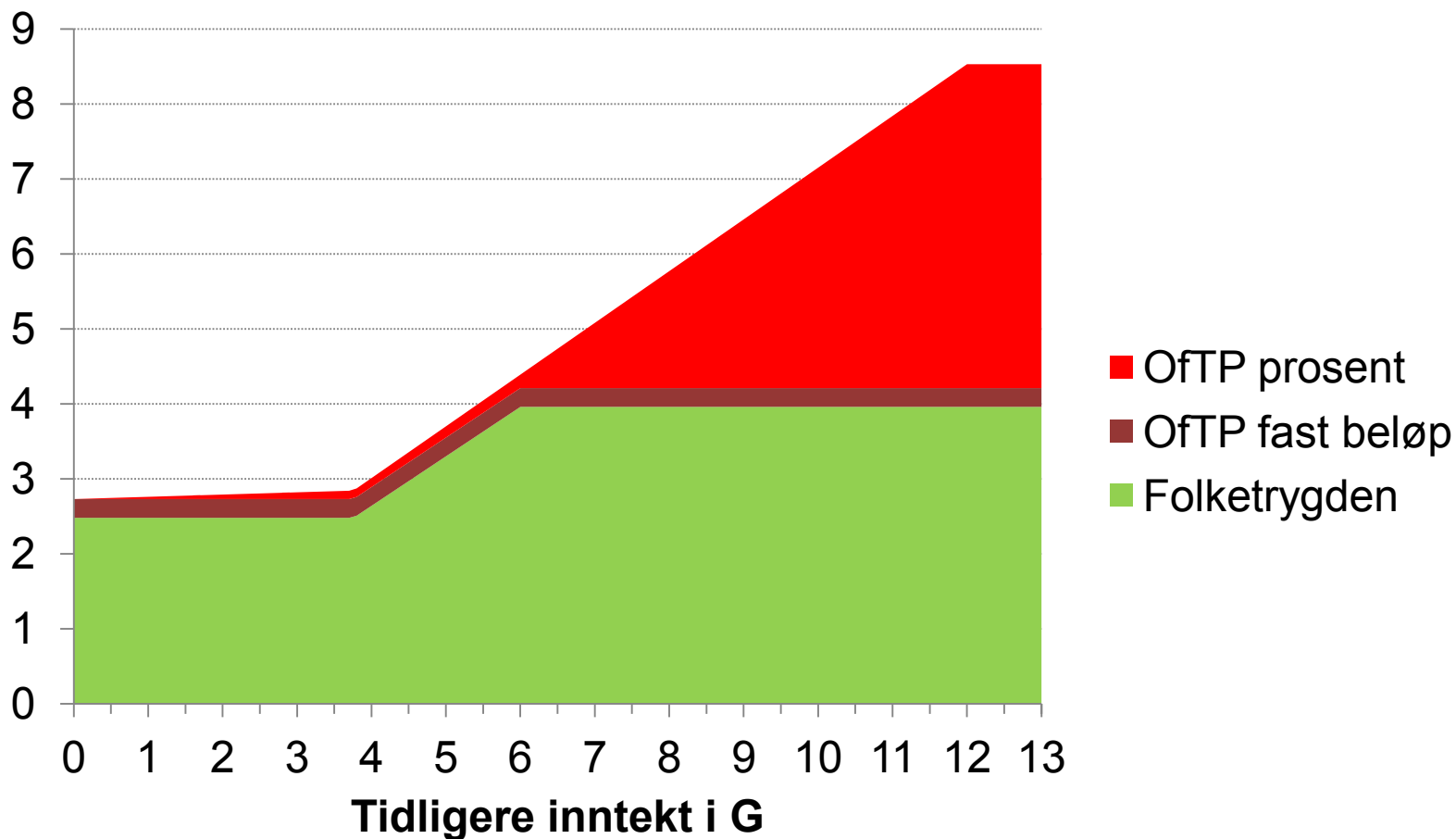
- Beregningsgrunnlag: Sluttlønn
- To elementer:
 - Prosentandel av beregningsgrunnlaget
 - Kronebeløp uavhengig av inntekt
- Lik samlet prosentsats 0–12 G:
 - ⇒ Knekkpunkt ved 6 G

Ny uføreordning i OfTP

- Ny uføretrygd i folketrygden:
 - 66 % opp til 6 G
 - Minsteytelser 2,48/2,28 G
- Forslag ny uførepensjon i OfTP:
 - 3 % opp til 6 G
 - 69 % 6–12 G
 - 0,25 G uavhengig av inntekt, men begrenset til 6 % av pensjonsgrunnlaget

Hvor kommer pengene fra?

Samlet uføreytelse før skatt fra folketrygden og OfTP. Enslige. G

Hvordan sammenlikne ny og gammel?

Teoretiske kompensasjonsgrader:

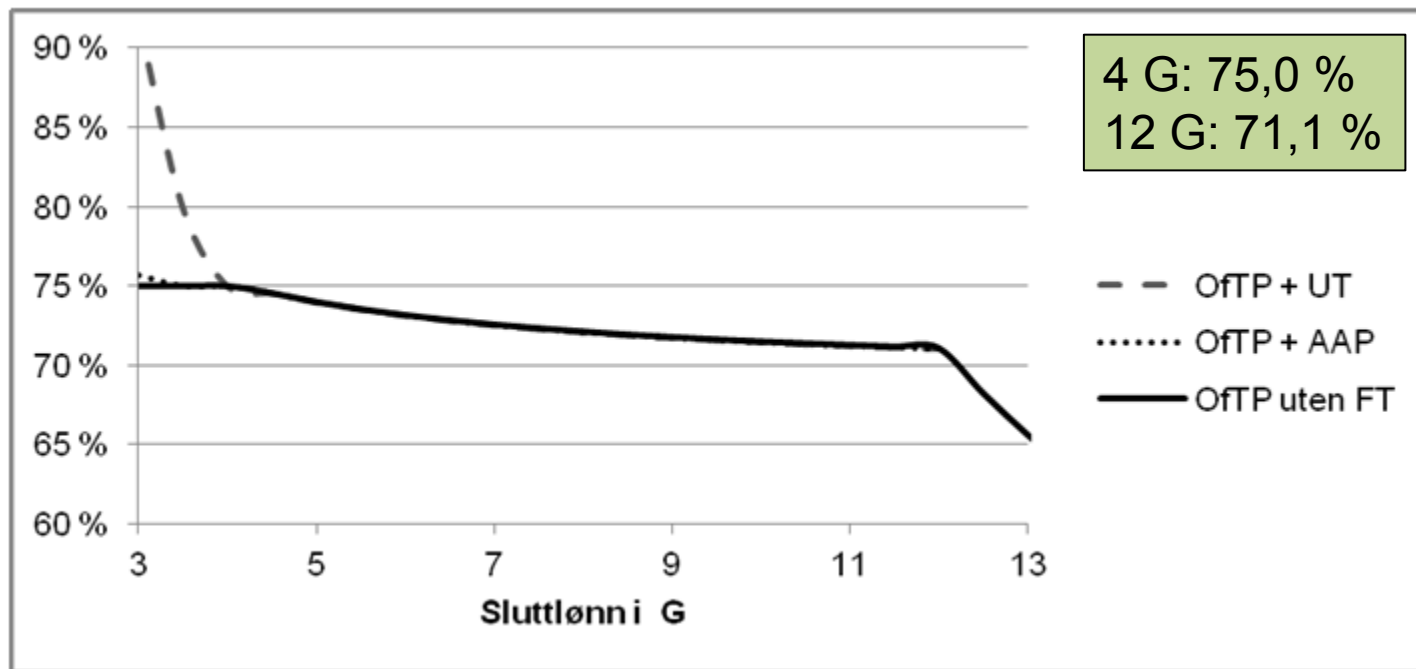
- Jevn inntekt
- Lik inntekt i folketrygden og tjenestepensjonsordningen

Faktiske kompensasjonsgrader:

- Beregnet på et utvalg faktiske inntektshistorier
- Avgrenser oftest til heltid og full opptjeningstid

Ny uføreordning: Teoretiske kompensasjonsgrader før skatt

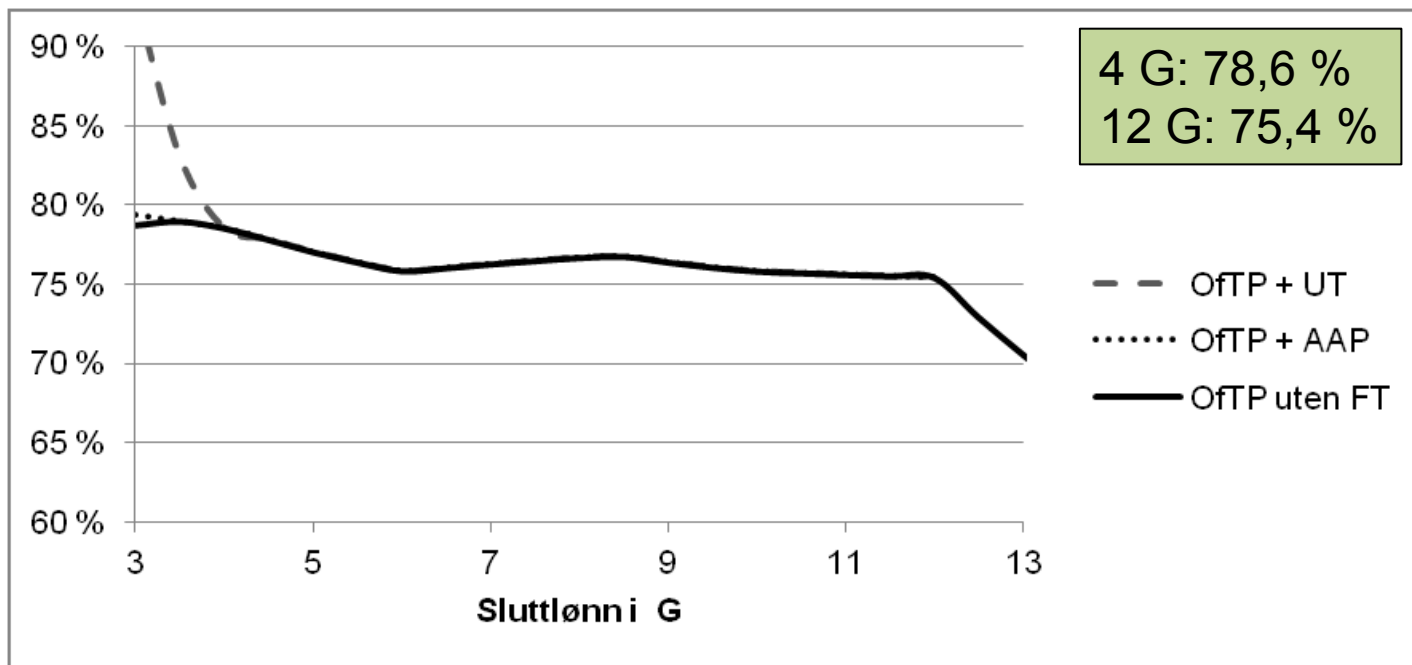
Samlet kompensasjonsgrad før skatt. Enslig med jevn inntekt

Gjennomsnittlig G for 2013

Ny uføreordning: Teoretiske kompensasjonsgrader **etter skatt**

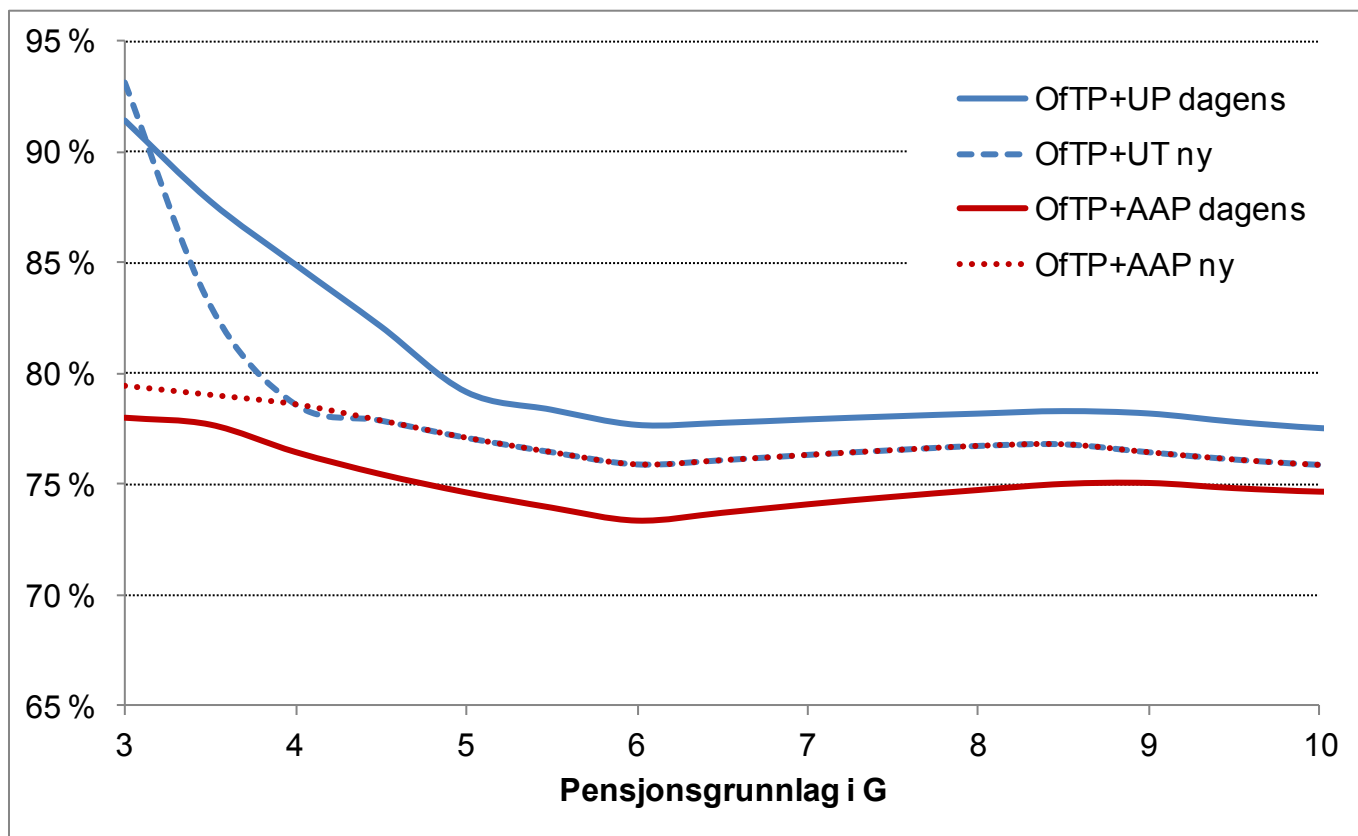
Samlet kompensasjonsgrad etter skatt. Enslig med jevn inntekt

Skatteregler og gjennomsnittlig G for 2013

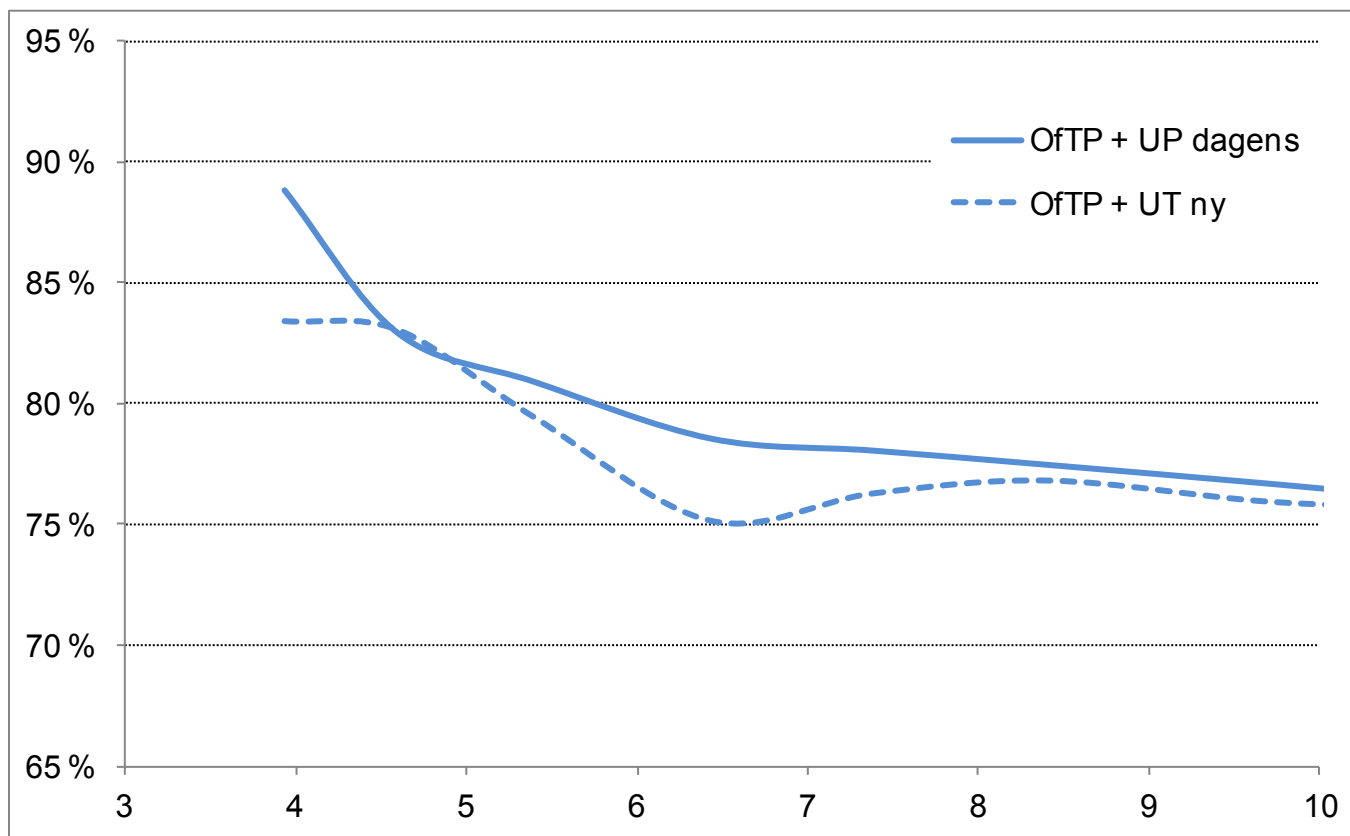
Kompensasjonsgrader etter skatt

*Teoretiske kompensasjonsgrader etter skatt i dagens og ny ordning.
Jevn inntekt, heltid, full opptjening*

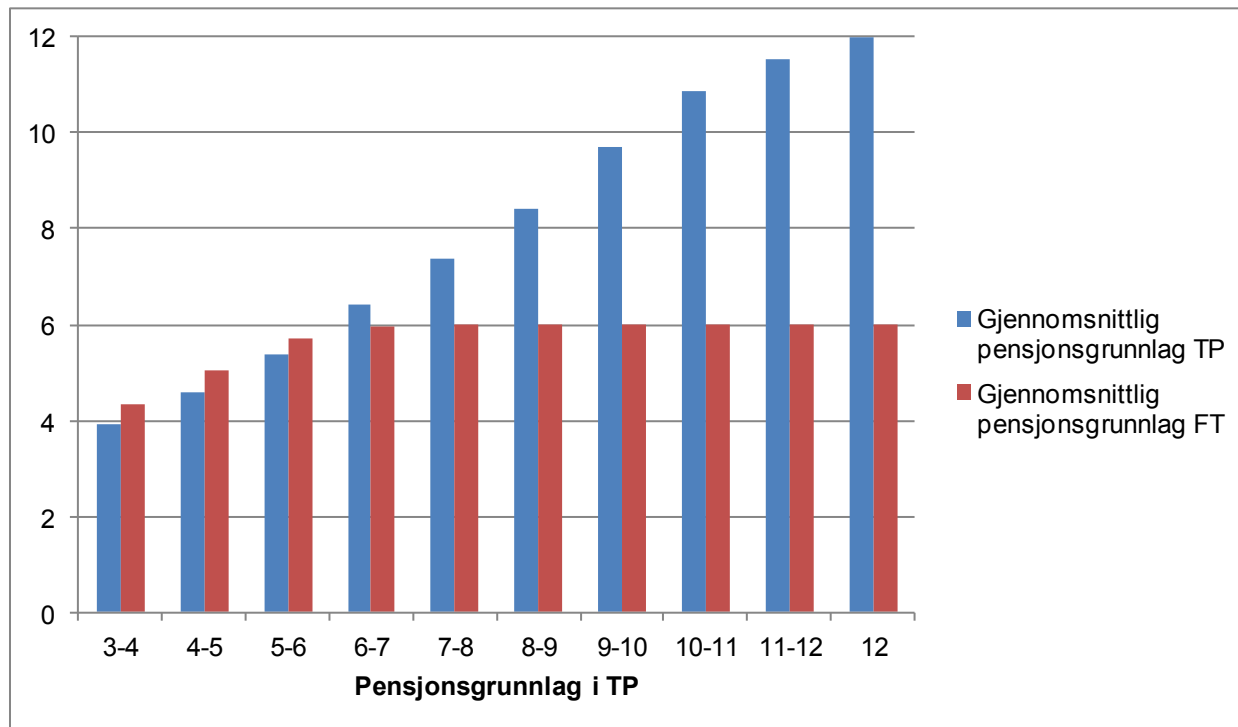
Kompensasjonsgrader etter skatt

Faktiske kompensasjonsgrader i uførepensjonsordningen for statsansatte. Helt uføre med heltid og full opptjeningstid

Beregningsgrunnlag nye uføreytelser

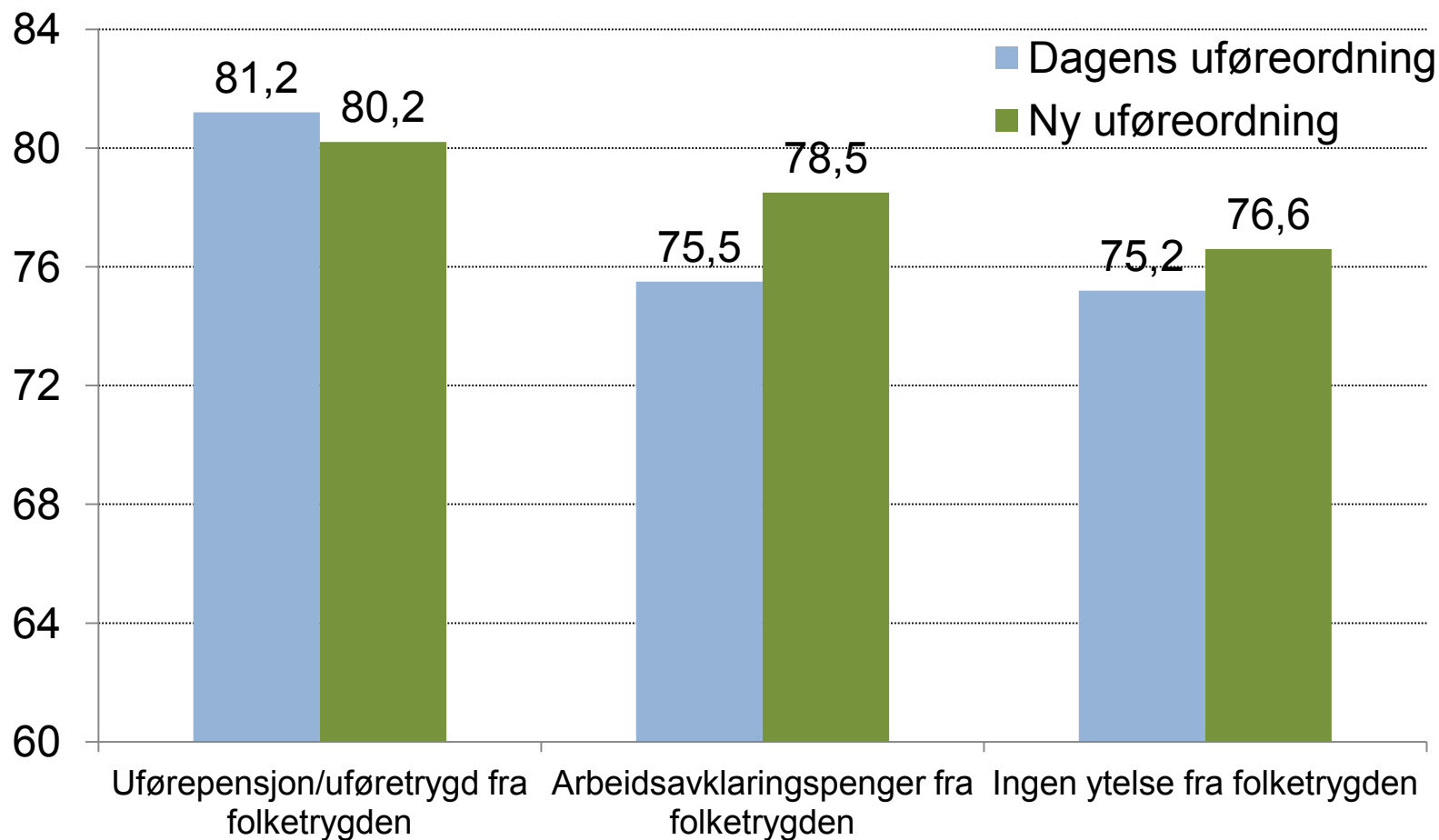
*Beregningsgrunnlag i folketrygden og tjenstepensjonsordningen.
Faktiske tall i ordningen for statsansatte i SPK. Heltid, full opptjening*

Personer med sluttlønn under 6 G får mer enn 66 prosent fra folketrygden, målt som andel av sluttlønn

Kompensasjonsgrader etter skatt

Samlet, faktisk, gjennomsnittlig kompensasjonsgrad i uførepensjonsordningen for statsansatte. Helt uføre med full opptjenings tid. Prosent

Gjennomsnitt: - Ny: 79,6 % - Dagens: 79,7 %

Kommunene

- Fått tall fra KLP for de som har uførepensjon fra folketrygden
- Noe større forskjell mellom gammel og ny ordning
- Kompensasjonsgrader etter skatt ny ordning
 - 85 % i gjennomsnitt for alle.
Heltidsansatte 78,3 %, deltidsansatte 91,3 %
 - Fellesordningene for kommuner og fylkeskom.:
Heltidsansatte 79,2 %, deltidsansatte 97,2 %

3. Barnetillegg

Dagens barnetillegg:

- 10 % av bruttopensjonen for hvert barn
- Sum barnetillegg og bruttopensjon kan maks være 90 % av pensjonsgrunnlaget

Teknisk tilpasning:

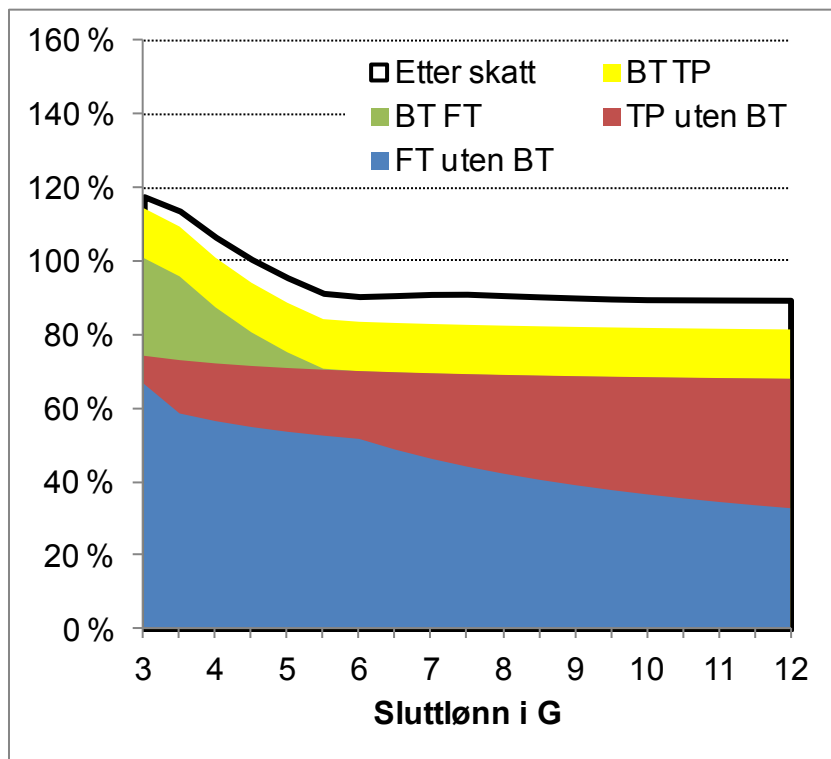
- 6,6 % av pensjonsgrunnlaget for hvert barn
- Sum barnetillegg begrenses til 24 % av pensjonsgrunnlaget

«Ber om høringsinstansenes syn»

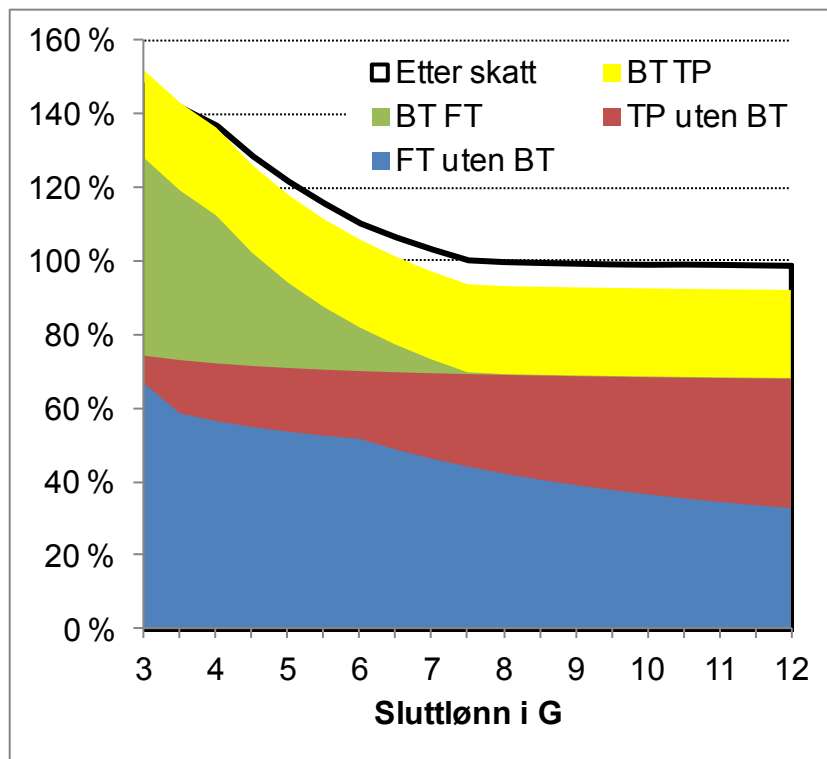
Dagens barnetillegg

Samlet, teoretisk kompensasjonsgrad for enslig forsørger. Jevn inntekt

To barn

Fire barn

Nytt barnetillegg

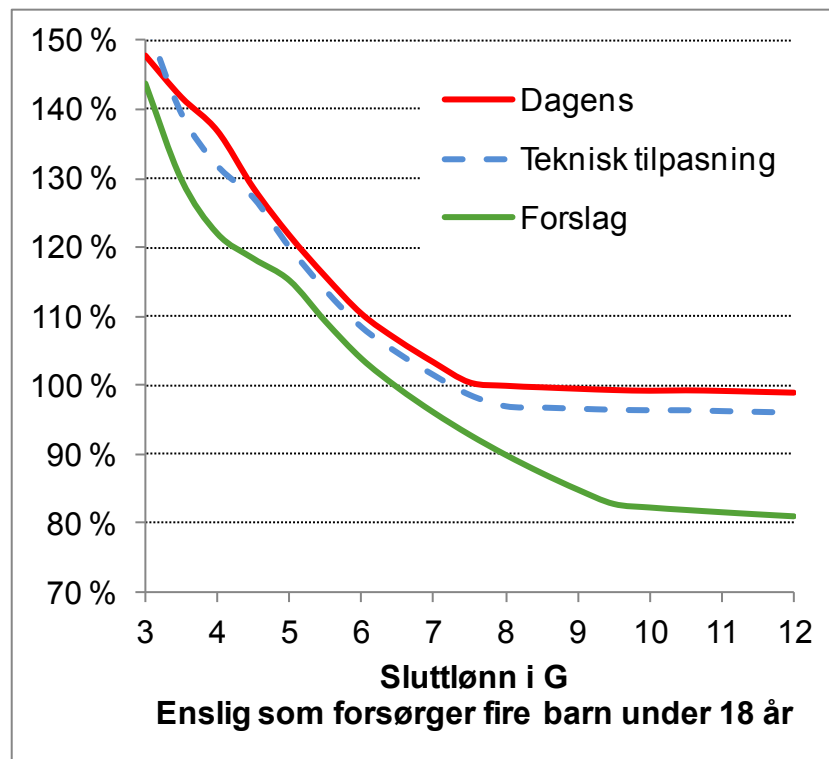
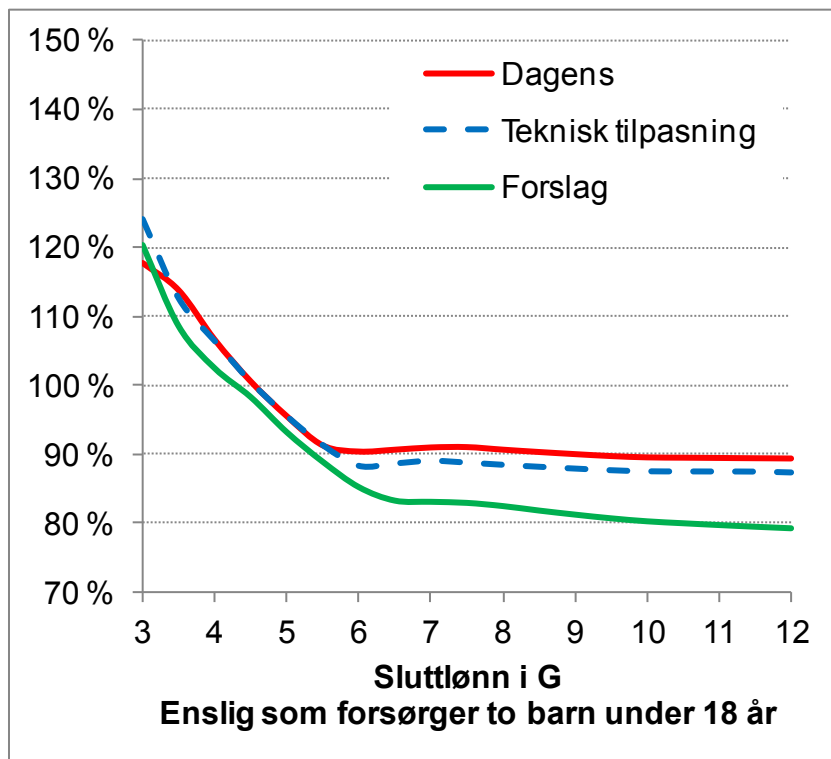
- Dagens barnetillegg kan gi svært høye kompensasjonsgrader
- Lite målrettet fordelingsprofil

Forslag nytt barnetillegg:

- **4 %** av pensjonsgrunnlaget opp til **6 G**
- Sum barnetillegg begrenses til **12 %** av pensjonsgrunnlaget opp til **6 G**

Nytt barnetillegg – virkning

Samlet, teoretisk kompensasjonsgrad etter skatt for uførepensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning med gamle og nye regler. Enslig, jevn inntekt.

4. En ren forsikringsordning?

Dagens ordning:

- Tjenestetid påvirker uførepensjonen
- De som slutter får en «oppsatt rett»

Et rent risikoprodukt:

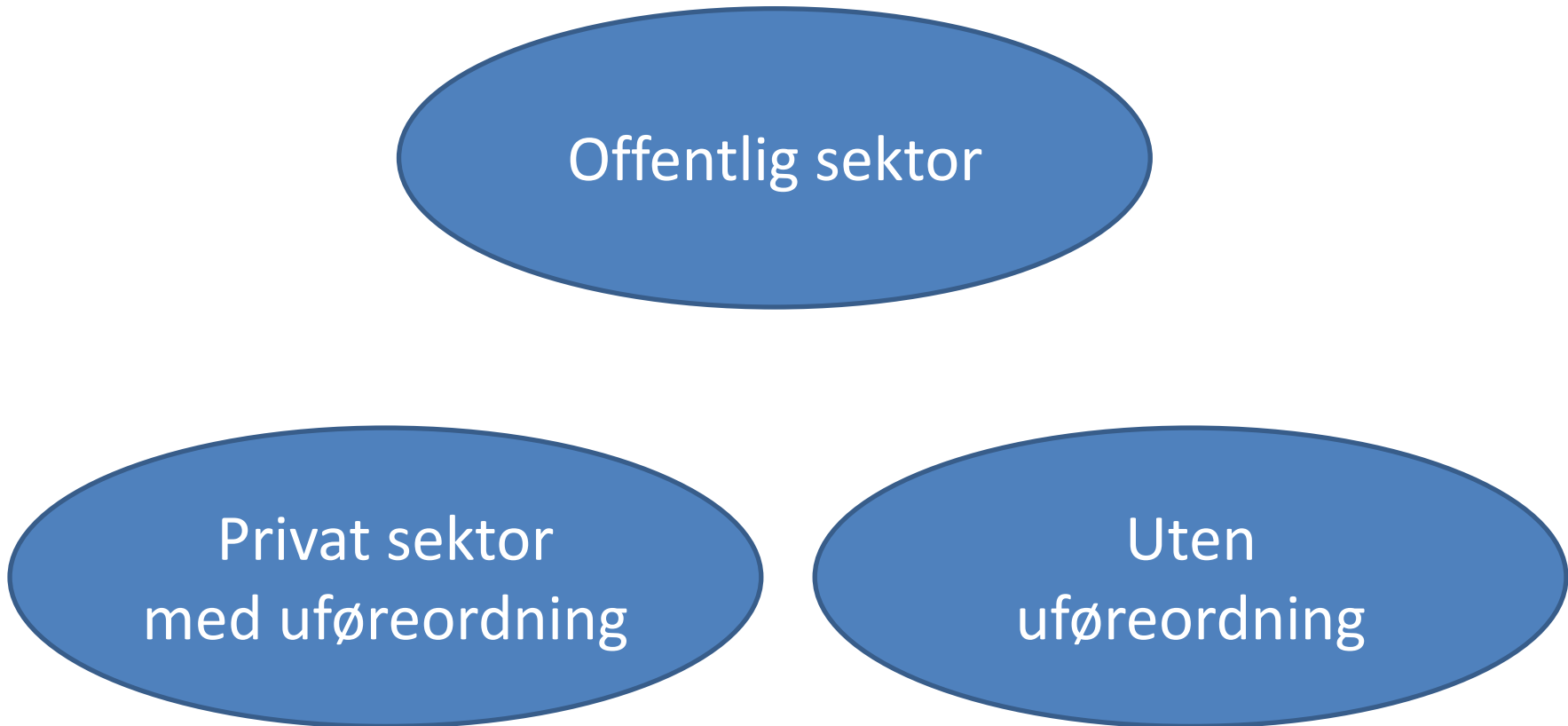
- Tjenestetid påvirker *ikke* uførepensjonen
- De som slutter får ikke noen «oppsatt rett»

«Ber om høringsinstansenes syn»

Ikke forsikringsordning nå

- De fleste høringsinstansene er positive til idéen, men
 - den må utredes mer
 - må se reglene for offentlig og privat sektor i sammenheng
- Foreslår i proposisjonen *ikke* å utforme utføreordningen som en ren forsikringsordning nå
- Vil arbeide videre med spørsmålet bl.a. i lys av løsningen som velges for privat sektor

Mulighetsrommet

Offentlig sektor

Privat sektor
med utføreordning

Uten
utføreordning

5. Andre forslag

- Avkorting mot arbeidsinntekt
 - Tilnærming til nye regler i folketrygden
- Minste uføregrad på 20 %
 - Enhetlig system i privat og offentlig sektor
 - Uføretrygd fra folketrygden faller bort hvis arbeidsinntekten er høyere enn 80 %
- Medregning av tjenestetid til 67 år
 - Likebehandle uføre med ikke-uføre

... og nå er det opp til Stortinget ...

